111. szám. X. évfolyam. Estikiadás. Pest, 1872. Kedd, május 14.

Kiadó-hivatal: Ferencziek-tere 7. sz. földszint.

Előfizetési dij:

Postán küldve, vagy Budapesten házhoz hordva reggeli és esti kiadás együtt:

1 hónapra . . . . . 1 frt 85 kr.
3 hónapra . . . . . 5 „ 50 „
6 hónapra . . . . . 11 „ — „

Az esti kiadás postai különküldéséért felülfizetés havonkint . . . . 30 kr.

Az előfizetés az év folytán minden hónapban megkezdhető, s ennek bármely napján történik is, mindenkor a hó első napjától fog számittatni.

A HON.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Szerkesztési iroda: Ferencziek-tere 7. sz.

Beiktatási dij:

9 hasábos ilyféle betü sora . . . 9 kr.
Bélyegdij minden beiktatásért . . 30 kr.
Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatás mellett kedvezőbb feltételek alatt vétetnek fel.
Nyilttéri 5 hasábos petitsorért . . . 25 kr.

☛ Az előfizetési és hirdetményi dij a lap kiadó-hivatalába küldendő.

E lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőséghez intézendő.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Pest, május 14.

Pest, máj. 14.

A közmunka és közlekedési minister a vizáradások ellen a kormány által eddig foganatba vett s ezután foganatba veendő intézkedésekről ő felségének jelentést tett, a melyre vonatkozólag a mai hivatalos lap a következő kir. kéziratot közli:

Közmunka- és közlekedési ministerem jelen előterjesztését, a kormány eddigi eljárását illetőleg, helyeslőleg tudomásul veszem, s továbbra oda utasitom, hogy az általa, jelentésében jelzett módon a társulati munkálatok megkezdésére szükséges összegek mielőbbi folyóvá tételéről gondoskodjék, a Temesnek hajókázható folyóvá tételére szükséges intézkedéseket eszközölje, és a belvizek lecsapolására vonatkozólag mielőbb törvényjavaslatot terjeszszen fel.

Kelt Budán, 1872. évi május hó 11-én.

Ferencz József, s. k.

A közmunka és közlekedési minister jelentését alább közöljük.

A románok az utóbbi napokban két értekezletet tartottak. Az egyiket Aradon, a másikat N.-Szebenben. Az előbbi értekezleten körülbelül 300-an vettek részt. A megállapitott pontok a következők:

1. Az országban minden hasonirányu nemzetiséggel solidaritás.
2. A nemzetiségi kérdés megoldása az ország politikai területének határai közt.
3. A nélkül, hogy a gyülés az erdélyi románok nagy értekezletének elébe vágna, ragaszkodik a nemzeti clubb által 1868-ban proclamált határozati javaslathoz. Ha azonban az erdélyi románok activitásra határoznák el magukat, kötelesek legyenek mind nemzeti képviselőket választani.
4. Miután az 1867-ki XII. t. cz. akadályozza a magyarokat abban, hogy a nemzetiségeknek a jogegyenlőséget megadják — e t. cz. minden lehető törvényes eszközzel ostromlandó.
5. A választási jog kiszélesbitése, különösen Erdélyre nézve is.
6. Közoktatási intézmények.
7. Nemzetgazdászat.
8. A román nemzeti-párt pártolni fogja a horvát nemzeti párt törekvéseit, mennyiben ez nem akar elszakadni Sz. István koronájától.
6. A virilis szavazatok ellen fog harczolni; — a democratia és szabadelvüség mellett.

A n.-szebeni értekezlet határozata a „Telegr. Rom." szerint a következő:

1. A gyülés a politikai téreni activitás s igy a képviselő megválasztása mellett nyilatkozik. E nyilatkozat végrehajtása tekintetéből bizottságot alakit.
2. További politikai magatartását s a románok kivánalmait egy létesitendő közegre bizza.

A Francziaországban kifejlésben levő ministercrizis — Cissey visszalépése — felől ma azt irják, hogy az bizonyosnak tekinthető. A közvélemény erélyesen nyilatkozott a nemzetgyülés kezdeményezése mellett. A capitulatiókra nézve kiküldött bizottság elhatározva látszik lenni indokolása, jegyzőkönyvei teljes közzététetére, s nyiltan kimondta, hogy Bazaine épen nem azért jelent meg a haditörvényszék előtt, mert ő maga itéletet akart ügyében; de mert az enquete kimondta, hogy vétett a hadi becsület és kötelesség szabályai ellen.

Annak is érkezett hire, hogy Thiers vanakodnék compromittált hadügyministere lemondását elfogadni. E hir azonban épen nem talál hitelre.

Bazaine marsall elfogatásának módozatairól sok kacsa járta be a külföldi lapokat. Most azonban már tény, hogy a „metzi áruló" még nincs fogva, s az „Agence Havas" szerint elfogatása nem is történhetett meg a vizsgálat megkezdése előtt, a mivel ismét a hadi törvényszék egybeállításáig kell várnia a kormánynak.

Különben egy mai sürgöny a Cissey maradásáról értesit.

Az „Eclair", e bonapartista lap, mely a beszüntettetett „Gaulois" hamvaiból támadt, — azon helyzetben van, hogy már Bazaine védelmét is közölheti, főbb vonalaiban legalább. E védelem a következőkre támaszkodik.

1. Csak a tizenkettedik órában vette át a sereg vezetését, mikor a sikerről már szó sem lehetett; 2. Mac Mahon volt, ki a weissenburgi vigyázatlan ütközet által, s a froschweileri csata által Francziaország területét az ellenség előtt megnyitotta; 3. aug. 16-a után Bazaine több izben engedetlenségre talált, s ez okozta az ez napi csata eredménytelenségét is; 4. 17-én nem folytathatta utját, a nélkül, hogy védetlen utócsapatait 250,000 főnyi ellenségnek ki ne tegye, a mely esetben ez a rögtöni teljes felbomlást okozhatta volna; 5. 18-án a marsall nem küldhetett egy tábornokot idejekorán hadtestével egy veszélyes pontra, mert a tábornok vonakodott irott rendelet nélkül utnak eredni; 6. aug. 26-kán nem nyomulhatott előre, mert akkor még a császári távirat, mely az irányt később kijelölte, nem volt kezei között. 7. a mi aug. 31 ét illeti, utal arra, hogy az e napi kirohanási ütközet több tábornok engedetlensége folytán veszett el, meg is nevezi Castagny tábornokot, a kinek ő, előrelátva a poroszok egy ujabb támodó mozdulatát, egy két kilometernyire távolabb fekvő pont megszállását parancsolta annál, mint a melyen önkényüleg a tábornok állást foglalni jónak látta, 8. végre azt állitja a marsall, hogy a fölszerelési és élelmezési készletek roszul voltak elosztva, s ezért, a felelősséget magától elodázva, Coffineres tábornokot, Metz helyőrségének parancsnokát kéri számon kéretni.

A nemzetgyülés különben e hét végén fogja a Bazaine fölött itélendő haditörvényszékre vonatkozó jvaslatot megvitatni s elfogadása után kinevezni a törvényszék tagjait. — Elnök valószinüleg Tréhuart tengernagy lesz, mert ez egyedüli franczia marsall, ki nem szolgált Bazaine alatt. Vaillant nem fogadta el az elnökölést bonapartista érzületénél fogva.

Francziaország nagynevü szónokát: Gambettát, e hó 10-én egy elsass-lotharingiai küldöttség látogatta meg, s egy Elsassban közadakozáson létrehozott bronz-szobormüvet, — mely Elsasst mint fájdalomsujtott anyát térdre roskadva, kezeiben holt gyermekét szorongatva, ábrázolja — nyujtott át neki.

Gambetta a küldöttségnek egy hosszabb beszédben válaszolt.

„Mig Francziaországban nemzeti párt lesz, nem szabad, hogy aggódjanak önök. Legyenek biztosak, hogy e nemzeti párt ujból alakul s ujra munkálkodik. Francziaország igaz szelleme, melyet a második császárság lenyügzött s az ellenségnek kiszolgáltatott, ma ujra régi fényében kezd ragyogni. Felébred a nemzeti öntudat. Nekünk is, mint egykor Olaszországnak, midőn még csak minden anyagi és morális segédeszköz nélkül csak geographiai fogalom volt, egy kiáltással kell betöltenünk a földet. Kellettek a hősök és megtermettek a kellő pillanatra, habár kisebbség volt is az, mely Olaszország egységének és szabadságának nagy eszméjét megvalósitandó, hallatta a kiáltást: „Ki az idegenekkel!" Vegyük mintául a gondolatot — igy fejezte be a beszédet — mely a müvészt és hazafit e müve létrehozásánál lelkesité. Mint az anya, ki kezeit elesett fia teteme fölött áldva terjeszti ki, s kisebbbik fiát, ki képtelen még a fegyverhordozásra, keblén melengeti, mint ez anya, ki még csak a jövőben bizik, foglaljuk el mi is az egyedül ránk nézve lehetséges magatartást, s csoportositsuk a mellett az ugy érző embereket. Ne beszéljünk a bosszuállásról! Ne hangoztassunk elhamarkodott szavakat, de — készüljünk!"

Svajczban vasárnap volt az általános szavazás a szövetség uj alkotmánya fölött. Az eredmény az utolsó pillanatig nem volt biztos, s amugy is a különbség oly csekély — az utolsó sürgöny 225,436 igen és 199,472 nemről tesznek emlitést — hogy jogosult azok véleménye, a kik kételkednek az uj alkotmány némely pontozatainak tartósságában.

Az angol parlamentben tegnapra volt kitüzve azon határozó ülés, melyben Gladstone elnök minister határozott felvilágositásokat igért az Alabamaügysokat emlegetett állására nézve. Az angol parlament ez üléséről valószinüleg távirataink közt már találand az olvasó értesitést.

Don Carlos már Francziaországban van s ott piheni ki hosszas „hadjáratának" dicsőséges fáradalmait. Spanyolországba utaztában, mint utólagosan irják, a határokon, kereskedőnek adva ki magát, hatolt át. Uralma ez alatt csak más fél napig tartott s mindössze két proclamátióban, egy igen roszul rendezett marsban, melynek következménye csapatainak szétverése lőn, s egy nejéhez intézett kéziratban nyilatkozott, melyben azt jóllétéről értesité. Mint epilogot e komédiához, irják, hogy a spanyol kormány a franczia kormányhoz egy jegyzéket menesztett, melyben a franczia hatóságok által a fölkelőkkel szemben a határokon tanusitott lanyha magatartás fölött panaszkodik. Turini levelezőnk ezzel ellenkezőleg minket arról értesit, hogy olasz udvari körökben nagyon meg vannak elégedve Thiers kormányának az olasz királyfi kormánya iránt tanusitott előzékenységével; s e hir mellett szól a nemrég a madridi franczia követ Amadeo által történt fogadtatása alkalmából a spanyol kormány által világgá bocsátott, Francziaország iránt kitüntetően előzékeny nyilatkozat is.

— Pest város ellenzéki választóihoz! Holnap veszi kezdetét a pest városi választók összeirása, megragadjuk hát ujolag az alkalmat, hogy figyelmeztessük az ellenzéki polgárokat: ne mulasszák el az összeiráson megjelenni. A kormánypárt ugyis minden követ megmozdit, hogy a választásoknál a többséget ismét megszerezze, ne gyöngitsük hát mi is saját magunkat, hanem iratkozzék be mindenki, aki a 48-diki választási törvény értelmében szavazásra jogosult. Tájékozás végett közöljük az összeirások helyeit választókerületenkint. A belvárosi szavazók városházán, a lipótvárosiak a Lloyd-épület 2-dik emeletén, a terézvárosiak a vakok intézetében, a józsefvárosiak a lovardában, a ferenczvárosiak a Köztelken iratnak össze.

— Voncina leleplezéseihez. A bécsi „Vaterland"-ban a nemzeti párt tagjai a „Budapesti Közlöny"-nyel szemben kijelentik, hogy „a négy emlékirat mindegyike, elejétől végeig költött és hamis, hogy a négy emlékiratban leirt ülések soha sem tartattak meg s a jelen nyilatkozatot aláirók azért azokon részt sem vehettek". A nyilatkozatot a nemzeti párt következő tagjai irták alá: Cernaduk, Jakic, Hadvig, dr. Hoffmann, dr. Kopac, Krestic, Kukuljevic Iván, dr. Makanec, dr. Mazzura, Mazuranic, Miskatovic, Mrazovic, Nugent gr. dr. Posilovic, dr. Racki, Spur, Suskovic, Voncina.

— Választási mozgalom. Debreczen város 3 dik kerületének választói a mult vasárnap értekezletre gyültek össze abban egyhangulag a balközépi Molnár Györgyöt tüzték ki képviselőltjüknek. Az értekezletből Molnár Györgyhöz küldöttség neveztetett ki s mikor ez Molnár Györgygyel az értekezleten megjelent Armós Bálint előterjesztette, hogy Molnár György a jelöltséget elfogadja, mire harsány éljenzés következett. Molnár György ezután félóráig tartó jeles beszédben adta elő programmját. Megválasztását a „Debreczen" bizonyosnak mondja.

— A baloldali országos nagy választmány előértekezlete f. hó 14-kén kedden d. u. 5 órakor leend, a gyülés pedig f. hó 15-kén d. e. 10 órakor a baloldali kör helyiségében (váczi-utcza 1. sz.) A megjelenő választmányi tagok és küldöttek felkéretnek, miszerint megérkezésöket a baloldali országos végrehajtó bizottság titkári hivatalában ugyancsak a baloldali kör helyiségében mielőbb bejelentsék. A baloldali országos végrh. bizottság.

Vidéki levelezés.

Mit vivott ki a deákpárti fegyelem Ungvárt?)

Ungvár, máj. 10.

Azon értesitést, hogy mit vivott ki a deákpárti fegyelem Ungvárt? ezen példabeszéddel lehet megkezdeni „parturiunt montes, et nascitur ridiculus mus."

Mert miután nem szószátyár de lelke mélyéből valódi hazafi képviselőjelöltünk Mocsáry Geyzához városunk deákpárti fegyelem lánczai keretén kivül álló értelmes polgársága, s az egész vidék lakossága csatlakozott akkorom a képviselőt kötéllel fogni kényszeritett itteni Deákpárt a per tertia manus áldozatul ajánlkozó Öry Jenő ügyvédet karolta fel, igazabban mondva midőn a Deák-párt már képviselőt fogni nem tudott, egy választónak, (ki köztünk legyen mondva nagy ultramontán) ajánlatára reákiáltották néhányan, legyen tehát ő a jelölt.

Ez valóban Ö. J. részéről nagy áldozatkészség egy ultramontan pap szavára a jelöltséget elfogadni, de azon készség elég, hogy megnyithatja az utat „ad parnassum" vagy is a várva várt k. táblai ülnökséghez, jogunk van ezt, feltételezni, ha vizsgáljuk, hogy tulajdonképen ki azon jelölt?

A deákpárti jelölt O. J. már 1848. előtt megvetette politikai jövőjének talpkövét lévén a gyülöletes administratori rendszerben administratori titkár; az ötvenes években szintén buzgó vazalja volt a Backkormánynak, s hive a germanisaló politikának, ő lévén nálunk első ki „Belobungsdecretet kapott az akkori kormányhoz való buzgó ragaszkodásáért; 1861. évben ő volt azok élén, kik az alkotmányos főispánnál tisztelegtek ő már akkor is hirlapilap a farizeusok fariseusának lőn elösmerve.

A provisorius időszakban sem maradott tétlen a kormányhoz való hü ragaszkodásból, helyesebben az önzéshez különös vonzalomból megyénknek első alispánja lett, ezért 1867-ben megkapta méltó jutalmát, vagyis nem lőn a tisztikarba beválasztva, s lett belőle elégedetlen hazafi, golyó s lőpor, mint egyedüli kormányeszköz lett jelszava s lett belőle ellenzéki, mint ilyen léptette fel 1867. évben Mocsáry Gézát, de látván, hogy az ellenzékeskedés sovány kereset s nem lajtorja a k.-táblai ülnökséghez, a dolgon egyet csavart s lőn belőle kegyetlen Deákpárti, természetes addig, mig ez kormányon marad, mert ha esetleg a muszka jön kormányra ugy oldalba rugja a Deákpárott, s oda ,áll az uj kormányhoz.

Ezen egyén Ungvártt az ajánlkozó egyetlen egy Deákpárti képviselőjelölt, s miután éltének képe mindenki előtt hiven van festve, azért vonul háltérbe minden függetlenebb Deákpárti, s összetett kézzel nézi a feltolt jelölt mellett néhány egyénnek halálos rugdalódzásait.

Sőt még azt is susogják a falevelek, hogy Ö. J. ki Nehrebeczkyt léptette fel Ungvártt, alattomban ugy intézkedett volna, hogy N. a jelöltségtől visszariadva a Deákpárt végső szükségben őt karolja fel, gondolván hogy kis martirság a k. táblai ülnökségnél valamit nyomhat a latba.

Egy független választó.

Intézkedések a vizár ellen.

A közmunka és közlekedési minister ő fölségéhez a következő jelentést terjesztette:

Legkegyelmesebb ur!

Már harmadik éve, annak, hogy a magyar korona területén, legkivált annak termékeny alföldjén a vizáradások ujabban és ujabban több százezer holdra menő, müvelés alá vett területet hosszu évek során nem tapasztalt mérvben elöntenek, s nemcsak az évi terméseket semmisitik meg, de azon földeknek végleges haszonvetlenné tételével fenyegetnek. Különösebben sujtva vannak ez idő szerint Bács-, Torontál-, Temesmegyék, továbbá Arad-, Csanád, Csongrád és Békésmegye némely vidékei; de elszórtan az ország többi vidékein is találkozunk e sajnos helyzettel; igy a többek közt a felső-szabolcsi tiszaszabályozási társulat ármentesitett területének nevezetes része öntetett el a Nyirségről bebocsátott hó és esővizek által.

Oka ennek egyfelől a légcsapadék mennyiségének eddigelé nem tapasztalt mérvbeni emelkedése; nálunk ugyanis a rendes csapadék 14—16 hüvelyk szokott lenni, az utóbbi évben pedig 40-től egész 43 hüvelykre emelkedett. Ennek folytán nemcsak, hogy a hegyekben összegyült vizeket természetes medrök nem volt képes befogadni, de az összefutott hó- és esővizeket az átázott föld nem birta felszivni, — másfelől pedig azon körülmény, hogy a jelen nedves esztendőket megelőzött több évek során tartó szárazság alatt a közbejött birtokrendezések folytán oly területek is müvelés alá vétettek, melyek azelőtt mintegy természetszerü vizmedenczékül szolgáltak és senki által egyénileg nem használt közös tulajdont képezvén, müvelés alatt nem állottak; és végre, hogy a kormány minden örködése és serkentése daczára a fenemlitett száraz évek során át a létező vagy megkezdett vizmentesitési müvek elhanyagoltattak, vagy tovább folytatva nem lettek.

Ezen helyzettel szemben felségednek magyar kormánya belátta annak szükségét, hogy a teendő intézkedések foganatositását továbbra egyedül a magán-szorgalomra ne bizza, hanem a maga részéről is erélyes n közbelépjen.

A midőn tehát szerencsém leend röviden összeállitva felségednek a jelen helyzet képét előtüntetni, egyuttal felséged kormányának eddigi intézkedéseiről is leendek bátor legalázatosabb jelentésemet az alábbiakban megtenni.

Bácsmegyében az 1870. és 1871. években az ártérhez nem tartozott, rendes müvelés alatt álló földekből is mintegy 200,000 katastralis hold jutott viz alá.

A helyzet domborzati viszonyánál fogva fokozott csapadék-okozta vizek által elárasztott terület négy csoportra osztatott fel, melyből összeirás szerint az:

1-ső csoportozatot 31 község területe képezi, és belvize a kellő előmunkálatok megtétele után a baracskai Dunába levezethető;

a 2-ik csoportozatot 27 külön birtok és község árterülete képezi, és vizei a Moztonga- és Alsó Dunába fogják levezetési utjokat találni;

a 3-dik csoportozat 20 községet foglal magában, melynek vizei ma már tényleg lebocsátattak ugyan a Ferencz-csatornába; de miután a levezetésnek ezuttal — tekintve a sürgősséget — minden rendszer nélkül alkalmazott módja igen nagy károkat okoz a csatorna partjaiban, szükséges jövőre egy rendszeres tervnek kidolgozása és megállapitása;

végre a 4-ik csoport azon 23 község árterületét öleli át, melynek vize, a mennyiben a sztapár-ujvidéki csatorna által be nem fogadtatnék, a Jegricska-barán keresztül, Zsablyánál a Tiszába fog vezettetni, miután domborzati viszonyánál fogva lejtéke oda irányul. — A három első csoportozat viztöli mentesitése legnagyobb részt a megye által közerővel már megkezdetett az érdekeltekre hárulván annak teljes bevégzése.

Mi a negyedik, vagyis: a Jegricska-bara csoportozatot illeti, gróf Szapáry István kormánybiztosnak sikerült a folyó évi april hó 21-én Ujvidéken tartott közgyülés alkalmával, az 1871. évi XXXIX. törvényczikk alapján, egy vizszabályozási társulatot alakitani a határőrvidéki és ujvidéki érdekeltekből, mely alkalommal a Jegricska-barának nyilt csatornává átalakitása elhatároztatott; egyuttal sikerült a bácsmegyei érdekeltségnek a Ferencz-csatorna aluli részét is csatlakozásra birni. Ugyanakkor, a szükséglet mérveihez képest, egy kölcsönnek fölvétele elhatároztatott. A költségek viselésére az érdekeltek magukat jogérvényileg kötelezték, egyuttal folyamodván, hogy addig is, mig ezen kölcsönt megköthetnék, az állampénztár számukra ugy a részletes tervek elkészitése, mint a munkák tettleges megkezdése czéljából előleget adjon. Ezen társulat árfejlesztése, különösen a lejtmérési müveletek már folyamatban vannak. Az előleges költségvetés szerint az itt teljesitendő munkátatok mintegy 90,000 ftot fognak igénybe venni.

Torontálmegyében kedvezőtlenebbek a viszonyok, mert nem csak a lapályos helyek, hanem a magasabban fekvő hátas földek is viz alatt állanak; minek oka abban áll, hogy mindaz, mi az ottani vizek levezetése czéljából eddig terveztetett, a vizeknek a Tiszába való lecsapolása elvén alapult; holott a lejtéki viszonyok, éppen a nagyon nedves években, mikor tehát a belvizek legtöbb kárt okoznak, a Tisza vizszinének magasságánál fogva a teljes lebocsátást lehetetlenné teszik. Ennek folytán a kormány elrendelvén a szükséges lejtméréseket, egy tervet dolgoztatott ki, melynél fogva az itt található 5 vizszerkezetnek azon vizei, melyek a Tiszába lebocsátást nem nyerhetnek, egy a Temes mentén ásandó csatorna által a Dunába lesznek levezetendők. Ezen tervezetet gróf Szapáry István kormánybiztos az april 11-én Nagy-Kikindán tartott érdekeltségi közgyülésben előterjesztvén, az elfogadtatott és a társulati igazgatóság megbizatott, hogy a munka keresztülvitelére szükséges és körülbelül 1.700,000 frtra tehető kölcsön megkötését eszközölje, elhatároztatván, hogy addig is, mig a kölcsön folyóvá tétethetnék, kéressék fel a kormány, miszerint a részletes tervek kidolgozása, és a munkák tettleges megkezdése czéljából a kölcsönből majdan eszközlendő visszafizetés mellett előlegetnyujtson.

Ezen társulat árterülete eddig mintegy 400,000 holdat tett, de hozzátevén a most viz alá került magaslatokat, melyeknek birtokosai szintén hozzájárulásukat nyilvániták, most már mintegy 500,000 holdra tehető.

Torontálmegye keleti részének vizszerkezete szorcs kapcsolatban áll és együttesen kezeltetik Temesmegyének vizszerkezetével, és a következő rendszerekre oszlik; ugymint: a Temes, a Béga, a Berzava, a Beregszó, és a poganis-roiga-moravitza-alibunári mocsár s a versecz-paulisi vizek szerkezetei, melyek minden összefüggés nélkül több különálló társulat által kezeltetett. Ezen egyoldalu kezelés, várt sikert nem eredményezhetett, miért is a kormány a bajt gyökeresen orvoslandó, gr. Szapáry István kormánybiztost e vidékre oly megbizással küldötte ki, hogy az egész vidékre nézve egy nagy társulat megalakulasát eszközölje, és annak számára az egyoldalulag készült tervezetek helyett, az összes vizszerkezetre nézve egy, a viszonyos lejtméretek adataira alapitott részletes tervet dolgoztasson ki. — A társulat 1871. év márczius havában csakugyan meg is alakult; a kormánybiztos mellé a tervek kidolgozására a szükséges szakközegek kirendeltettek, s e czélra egyes részletekben eddig már 25,000 forint ki is utalványoztatott. A tervek ilyetén kidolgozását a kormány annyival inkább az állam érdekében lévőnek tartotta, mert azon körülménynél fogva, hogy az összes vizszerkezet magasabban fekszik, mint az általa hasitott több százezer holdra menő terület, okszerü tervek mellett a szabályozott vizek a vidék nagy részén öntözésre is felhasználhatók lesznek.

E tervek végbefejeztetésükhöz közeledtek, és azok alapján már a f. évi junius hó közepén a végleges szabályozási terv meg lesz állapitható, melyet — tekintve annak nagy horderejét — a kormány egy e szakban európai nevet szerzett szaktekintély által szándékozik felülvizsgáltatni és pedig annyival inkább, mert a vidék érdekeltjei közt aziránt eltérők a vélemények, vajjon az összes elősorolt vizszerkezetek vizei az átmetszések által szabályozott Temesbe öszpontositva vezettessenek-e a Dunába? vagy pedig megosztva, a Temesben csak a felső vizszerkezet vizei hagyatván, a Berzava-Roiga stb. folyókból összegyült vizek egy külön e végből ásandó csatornán a Karasba s azon keresztül vezettessenek le a Dunába?

Vannak azonban ezen tervezeteknek már eddig teljesen elkészült oly részletei, melyek kivitele iránt, függetlenül az előbbi kérdéstől, müszaki kétely fen nem forog, és a melyeknek gyors keresztülvitele több százezer holdat biztositana jövőben a vizár ellen.

Ezek azonnali létesitését tüzte ki a kormány első feladatául.

Ezen munkálatok, természetök szerint, két részre oszlanak, u. m. vagy olyanok, melyek a hajózást mozditják elő, ennélfogva egy hajózható folyónak jó karban tartatását czélozván, a törv. értelmében az állampénztár terhére esnek s igy a kormány által teljesitendők; vagy olyanok, melyek kizárólag csak ártérmentesités szempontjából készülvén, csak is az érdekeltek által saját költségükön eszközlendők.

Az első sorozatba tartozik a kis-topoloveczi árapasztó csatorna rendezése és annak felső torkolatánál a Bégában két erős vizszoritó sarkantyu épitése.

Ezen épitkezések folytán a Bégacsatorna által be nem fogadható viztöbblet levezettetvén, mig egyfelől a Bégán minden időjárás mellett egyforma hajózási viszonyok állnak elő, addig másfelől, Temesvár városa és a Bégával szomszédos földek az elöntéstől lesznek biztositva.

A tervek elkészültével a kormány a munkákat melyek a költségvetés szerint 900,000 forintot fognak igénybe veni, azonnal megkezdette és azok négy hét alatt előreláthatólag be is lesznek fejezve. (Vége köv.)

M. tud. akadémia.

Május 13-kán.

A Stoczek József elnöklete alatt tartott math. és természettudományi osztályülésen Heller Agost főreáltanodai tanár, mint vendég értekezett „A normál sulyok összehasonlitásáról."

Felolvasása a kisérleti természettan köréből volt meritve, de semmi ujat nem tartalmazott.

Jurányi Lajos l. t. bemutatja Borbás Vincze pestvárosi polgári iskolai tanár munkáját, melynek czime: „Pestmegye Flórája Sadler óta és ujabb adatok." A munka első részében Borbás vázolja azon mozgalmakat, melyek Sadler idejében a növénytan terén észlelhetők. A második részben a Sadler utáni mozgalmakról emlékezik, s az ide vonatkozó adatait jobbára folyóiratok és tudományos szakmunkákból meritette. A mü harmadik részében saját gyüjteményének ismertetése foglaltatik, s a felolvasó e részből több növény nevét olvassa fel. Felolvasó ajánlja az akadémiának, hogy e müvet adja ki saját költ-

ségén; mert sok utánjárás és szorgalommal készült és sok becses uj adatot tartalmaz.

A munka ki fog adatni még egy birálónak véleményes jelentés végett, vajjon a társulat kiadványai közé felvehető-e.

Than Károly r. t. „Közlemények az egyetem vegytani intézetéből“ czim alatt több apróbb közleményt ad és pedig: a) a szobránczi ásványviz elemzése Dr. Fleischer Antaltól. A szobránczi viz kénesvizek közé tartozik, s minthogy igen sok konyhasó van benne, a sós vizek közé tartozik és a mehádiaihoz sokban hasonlit; b) a felmangan-savas-cálium behatása szerves savakra Dr. Fleischer Antaltól. c) Adatok az izay-amursavról és a légessavascálium behatásáról non chlor eczetsavra. Dr. Steiner Antal által.

Végül Abt Antal egyetemi magántanár részéről Szabó József rendes tag bemutatja: „A pesti egyetem muzeuma földpátjainak kristály sorozatát és az idevonatkozó két kristályrendszert. Abt tanár már 1865-ben dolgozott át a csaknem 400 példányból álló Calcit sorozatot és az eredményt kéziratban átadta az intézetnek.

Abt egy más, a földpátokra vonatkozó értekezését 1867-ben a természettudományi társulat közlönyében tette közzé. Az egyetem földpát gyüjteménye azóta tetemesen szaporodott s Abt e gyüjteményt is átdolgozta, melyet most Szabó József bemutatott az akademiának.

A „Nőképző egylet“ közgyülése.

Pest, május 13-ikán.

A „Nőképző egyletnek“ 10 órára az akademia termébe összehivott közgyülését Veress Beniczky Hermin elnök 11 órakor megnyitván, üdvözli az igen szép számmal egybegyült tagokat, kik közül többen a haza legtávolabbi vidékeiről jöttek fel csupán csak a közgyülés alkalmából. A „nőképző egylet“ működése örvendetes haladást mutat. Négy év előtt remény és aggodalom közt tünödve lépett fel 22 lelkes nő, kik megpendithették ez üdvös eszmét, s ime ma már ily diszes szép számu közgyülésben vannak képviselve a nőképzés bajnokai. A „nőképző egylet“ minden oldalról erkölcsi és anyagi támogatásban részesül, a mit oda lehet magyarázni, hogy az egylet helyes irányban halad. Anyagilag és szellemileg gyarapodásban van az egylet; de azért még sok a teendője. A nőnevelés hazánkban még nagyon elvan hanyagulva, s ez megboszulja magát a családban és a társadalomban. A nők hivatása a jövő nemzedéket nevelni, s hogy ezt tehessék, jobb karba kell helyezni a nőnevelést. Női mintatanodát, gyermekkerttel Fröbel rendszere szerént kellene felállitani, gyakorló iskolákat, a gyermekeket okszerü foglalkozásra kiképezni. A vidéki nőegyletek tevékenyebb működésre buzditandók, s ezekkel együtt kellene működni a fővárosi nőegyleteknek. De reméli, hogy elfog jönni az idő, midőn büszkén tekintünk majd egy épületre, melynek homlokzatán ez lesz felirva: Országos magyar mintatanoda.

Az elnöknő szavai után az egylet jegyzője: Torkos László tett jelentést a lefolyt év működéséről. A lefolyt év egyátalán gazdagnak mondható. Az eleve egy, később két osztályból álló tanoda az idén a harmadik osztálylyal szaporittatott, s az igazgatói állásra a nagyon elfoglalt Gyulai Pál helyébe Corzan Avendano Gábort sikerült megnyerni. A tanulók száma meghaladta a hatvanat; a benlakók száma 18. Az egylet részére hangversenyek, tánczvigalmak, felolvasások rendeztettek, s mindezeknek jövedelmei tetemesen gyarapitották az egylet pénztárát. A margitszigeti hangverseny 147 frt, a redout sétahangverseny 1700, a farsangi bál 800 frt, a gr. Karácsonyi Guido szini előadásai 2000 frt, a Székely hangversenye 181 frt 50 krt jövedelmezett. A jelentést tevő szerint Pauler minister 1000 frtnyi segélyt adott, ezt azonban nem kell privát adománynak tekinteni, mint az a jelentést tevő jegyző és elnöknő szavaiból talán többen helytelenül értették, mert ez összeg államsegélykép adatott az egyletnek. Erzsébet királyné látogatásával megtisztelvén az egyletet, kifejezte magas megelégedését és magánpénztárából 100 frtot küldött az egyletnek.

A pénztári kimutatás szerint az évi bevétel 21,822 frt 2 kr egy drb 10 frkos, 3 drb magyar arany, egy porosz és egy osztrák tallér. Kiadás 16,446 frt 74 kr és 3 darab magyar arany; pénztári maradék 5,375 frt 20 kr egy 10 frankos arany, egy porosz egy osztrák tallér, és egy sorsjegy.

Szathmáry Plathy Ida inditványa, melyben a „nőképző egyletnek“ „országos nőkepző“ egyletté leendő átalakitását inditványozza elfogadtatott.

Elfogadtatott ugyancsak azon inditványa, is melyben kifejtvén egy magasabb női iskola szükségét, inditványozza tüzessék ki pályadij egy ilyen irányu iskolának alapul szolgáló tervezet kidolgozására, csakhogy az indilványon annyiban tétetett módositás, mennyiben a pályadij mellőztetett és felszólittatott egy Molnár Aladár, P. Szathmáry Károly, Ballagi Mór, Zirzen Janka és Leövey Klárából álló bizottság, hogy együttesen dolgozzák ki az érintett tervezetet. Fel fog szólittatni egyszersmind a prágai Leonhardi is, ki e téren első elismert tekintélyü szakember, hogy közölje ez ügyben nézeteit.

Ezek után P. Szathmáry Károly terjeszté elő inditványát. Ajánlja ugyanis, hogy a fővárosban létező összes női egyesületek elnökségei értekezletet hiván össze, alakitsák meg a központi országos egyesületet, mely az egész országban hálózatot szervezvén, jótékony és összevágó hatása által határozott lendületet adjon az ügynek. A központi országos egyletnek működése körébe tartozna: 1) A nőnevelés felkarolása. 2) A mindkét nembeli gyermekek gondozása a 6—7 éves korig. 3-or. A nők munkaképesitése ügyének lehetővé tétele. 4) Jó magyar gazdasszonyok képzése. Szathmáry inditványának megvitatására kiküldetetett az elnök, P. Szathmáry K. Ballagi, Molnár A. és Gyulai Pálból álló szükebb körü bizottság.

Ugyanezen bizottság küldetett ki, hogy Molnár Aladár inditványának keresztülvitele fölött tanácskozzék, minthogy elvben elfogadtatott.

Inditványa pedig oda terjed: küldjön ki az egylet a képezdéket sikerrel végzett nőnevelőnők közül néhányat külföldre, hogy ott a magasabb oktatásban és nőképzésben magukat kiképezzék.

A már emlitett bizottság kiküldetett egyszersmind, hogy az egylet alapszabályait a a Szathmáry Plathy Ida inditványának elfogadása folytán ujabb átdolgozás alá vegyék és az igy módositott alapszabályokat a ministeriumnak fölterjeszszék.

Ezután következett a választmány tagjainak megválasztása, minek eszközlésével elnök félórára felfüggesztő az ülést.

Kisajátitási esküdtszéki tárgyalás.

Máj. 14-ikén.

Elnök: Bogisich László.

Jegyző: Fejér Elek.

Felperes: A m. kir. közlekedési ministerium megbizottja Pordán Imre.

Alperes: Hornschall Alajos, képviselője Szelke József ügyvéd.

Esküdtek: Wabrosch József, Emich Gusztáv, Merlóczi Mátyás, BarthaFerencz, Rabélyi István, Herzel Antal, Beliczay Imre, Schopper Jenő, Ács Lajos, Buzás Károly, Zettner Károly és Szalay István. Pottogok: Röck István, Horváth Károly.

A mai esküdtszéki eljárás tárgyát képezi a Könyök-utczában 1335. (20) számu Hornschall Alajos tulajdonát képező ingatlan kisajátitási ügye. — Az ingatlan a közmunkák tanácsa által 12,123 ftra becsültetett, mig a tulajdonos 27,000 forintnyi becsárt méltányosnak és illőnek tart. Az alperes ügyvéde 1500 frtban mutatja ki a ház évi jövedelmét, és az adó ivekből kitünik, hogy 400 ftot adót fizet háza után. Kéri a ház becsárát 27,000 frtban megállapitani.

Felperesi ügyvéd előadásában kiemeli, hogy az ingatlan 69 □ ölet tesz és korántsem oly szilárd és erős az épület, mint a minőnek azt alperes ecsetelte. A mi illeti a ház jövedelmét, az csak azért oly nagy, mivel a házban oly üzlet van jelenleg mit tisztességes házban nem szoktak megtürni; a ház jövedelme még egy év előtt 965 frt volt. Különben tulajdonosa reklamálás alkalmával a telket 10,000, az épületet 12,000 frtra becsülte és ezen ár mellett késznek nyilatkozott a szerződés megkötésére. Kéri a becsárt 12,123 ftban megállapitani.

Alperes megjegyzi, hogy a tulajdonos egy év előtt hajlandó volt ugyanez árban megnyugodni, de azóta az ingatlanok ára igen felszökkent.

Az esküdtek szemlét kérvén, az elnök a szemlét elrendeli, s ez időre az ülést felfüggeszti. A szemléről visszaérkezett esküdtek a becsárt 10 szavazattal 2 ellenében 20 ezer frtban állapitottták meg.

Ülés vége 11 órakor.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Orczy Bódog ur, mint az „Ellenőr“ irja: Némethy Irma k. a.-t ujolag szerződessel kinálta meg. A kerepes-uti szinházról lévén szó, fölemlitjük s figyelmeztetjük a közönséget, hogy a szinház elsőrendü s egyedül számbavehető tagjai, ha idáig rájuk nézve kedvező fordulat nem áll be, pénteken játszanak utoljára. A lemondásukat benyujtott színészek és nejeik a vidék nagyobb városaiban fognak a télig vendégszerepelni s aztán visszajönnek a fővárosba s itt eddig ideiglenes szintermet állit Lenhard, a szinházi ügynökség vezetője. Mi azonban reméljük, hogy erre nem lesz szükség s ekkorra a most távozó művészeket ismét birni fogja egyetlen müintézetünk.

— Már egy izben felszólaltunk a miatt, irja az „Ellenőr“, hogy a honvédsegélyzésért folyamadók alig képesek a segélyző bizottság egy egy tagját megközeliteni, hosszas kisérletek után is. Most ismét egy panaszló jelent meg, ki három nap óta csak a miatt van Pesten, (pedig szegény ember) hogy megtudjon valamit 18 hó előtt beadott kérvénye felől. De azt szokták neki válaszolni, hogy a nagyságos urnak most vendége van, vagy vendéget vár. Különben már anyit mondtak neki 10 hónap előtt, hogy minden rendén van.

— A gyászlap, mely dr. Mizsey halálát jelenti, igy hangzik: özv. Mizsey Endréné szül. Rétay Terézia maga és leánya Mizsey Mária férjez. Theindl Gyuláné nevében, ugy veje Theindl Gyula és unokái Margit, Endre, Irén, Mária és Arthur nevében, mélyen szomorodott szivvel jelenti szeretett férje, édes atyja, apósa és pótolhatlan nagy atyjok dr. Mizsey Endre, tiszt. megyei főorvosnak, s a nemzeti szinház rendes orvosának, f. hó 13-án reggeli 7 órakor élte 56-ik boldog házasságának 34-ik évében, hosszu és kinos szenvedés, után szervi szivbántalom következtében történt gyászos kimultát. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 14-én délután 4 órakor fognak az országuti 44. sz. Huszár-házból a pesti kerepes-uti temetőbe szállitani. Az engesztelő sz. mise áldozat f. hó 15 én d. e. 10 órakor a terézvárosi plebániatemplomban fog megtartatni.

— A Wagner-hangverseny Bécsben vasárnap fényesen sikerült. Valóságos esemény volt ez a bécsi zene-világban. Jegyeket a hangversenyre már hetek előtt nem lehetett kapni, s eszerint alig szükséges megjegyeznünk, hogy a zenegylet óriási terme, a hol a hangverseny tartatott, zsufolásig megtelt. A hangverseny első részét Beethoven örökszép „Eroicája“ töltötte ki; a második rész Wagner-féle szerzeményekből állt s a „Tannhäuser“ előjátékával, uj bevezetésével kezdődött, a mit a közönség leirhatatlan lelkesedéssel fogadott. Ezután „Tristan és Isolde“-t adta elő a zenekar, szintén nagy hatással. Hanem a müsorozat utolsó száma: Wotan bucsuja a „Wallkürokből“ — betetőzte az épületet. A közönség lelkesedése itt már határt alig ismert. S valóban Wagner Wotan bucsujában oly nagynak mutatja magát, mint többi müveiben sehol. Wotan bucsuja „Brünhilde“-től a zenefestés netovább ja. A nagy zeneköltő a hangverseny végén meleg szavakban köszönte meg a közönség lelkes részvétét, mely megtanitotta, hogy a helyes uton jár.

— „Az üldözött költő diadala“ czim alatt Vahot Imre Losonczy Lászlónak nagy alaku allegoriai arczképére hirdet előfizetést 2 frtjával. Az előfizetések Vahot Imréhez, a Császárfürdőbe küldendők.

— Az árvizkárosultak javára az urhölgyek által rendezett gyüjtéseknek a budai templomokban mult vasárnap szintén szép eredményök volt. A várkápolnában Váray egy miséjét adták elő, melyben Balázsné, Kvassayné, Dubez és Huber Károly is közreműködtek. A gyüjtésnél megható, lélekemelő jelenetek fordultak elő. Igy például egy szegény asszony e fohászszal tette le fényes husz-krajczárosát az asztalra: „Én egy szegény özvegy vagyok s többet nem adhatok.“ — egy még szegényebb asszony pedig, ki maga is kéregetni szokott, már kiment a templomból, de ujra visszafordult s egy krajczárt tett le e szavakkal: „Tőlem nem telik több; hat gyermeket táplálok!“ A gyüjtés eredménye a várkápolnában 62 frt 60 kr volt, de ez a templomon kivül 112 frtra nőt. Ugyanis — irja az „F. L.“ a hölgyek hazafelé menvén, találkoztak egy ismerős urral, s b. Vay Béláné mutatta neki az az asztalon állt s most kezében levő ily föliratu táblát: „Könyöradomány az árviz károsultak számára.“ Nem kérésképpen mutatta, csak értesitésül, hogy mi járatban voltak. Hanem azaz ur rögtön kivette tárczáját s bőkezü jótékonysággal adott át ötven forintott. Türr tábornok volt.

— Uj zenemüvek. Rózsavölgyi és társánál Telbisz Jenő „Harmadik magyar rhapsodiája“ jelent meg. Ára 1 frt. — Ugyancsak Rózsavölgyi kiadásában jelent meg Louis Katzau „Numero sicher“ czimü polkája, Herdy Ferencz pedig „Radocza indulót“ komponált. Az „Apollo“ cz. zenemü folyóirat 9. száma is megjelent. Tartalmát „Dobó Katicza“ gyászkara Allaga Gézától, egy „Sajkadal“ Zapf Antaltól, „Hulló levelek“ Erney Józseftől, s gr. Széchenyi Imre „Ott lenn“ czimü eredeti zeneszerzeményei képezik. Átirat is van benne: Herold „Zampá“-jának egyik áriája. — Rózsavölgyi és társa kiadásából pedig Telbisz Jenő tehetséges fiatal zeneszerző „Harmadik magyar rhapszódiá“-ját kaptuk. A 15 lapra terjedő zenemü ára egy forint.

— (**Kossuth a Monsummanói barlangról.**) Kossuth Lajosnak egy levelet közli a „Felvidéki Lloyd.“ A levél egy eperjesi polgárhoz van intézve, de miután a levél az annak idejében sokat emlegetett barlang gyógyerejét illetőleg általános érdekü, emlitett lap után mi is közöljük. A levél igy hangzik:

Uram!

Válaszom Önnek april 2-káról kelt levelére fájdalom nem lesz Önre nézve vigasztaló.

Azon levelemben, melyet a monsummanói barlang gyógyhatása felől Mednyánszky ezredes országgy. képviselő a „Magyar Ujság“-ban közzétett, világosan és határozottan az van mondva, hogy a monsummanói barlang s csuz bajokat egész biztossággal meggyógyitja, de a köszvényt nem. A német kivonatos forditás, melyet Ön a „Pester-Lloyd“-ból leveléhez csatol, ennek épen ellenkezőjét mondja, azt állilván, hogy a nevezett barlang a köszvényt (Gicht) gyógyitja meg.

A forditó ezen gondatlansága vagy a magyar nyelvbeni járatlansága nekem tömérdek kellemetlenséget okozott. Önnek levele a 152-ik melyet a német forditó ezen botlása következtében köszvényes betegtől kaptam. — A hibás német forditás befutotta az egész világ hirlapirodalmát; a magyar eredetinek utána nézni még magyar ember sem tartja méltónak, hanem e helyett engem ostromolnak felvilágositásokért.

A német sajtó figyelmeztetve lett a „Magyar Ujság“-ban ezen botlásra s fel lett szólitva: igazitsa ki tévedését.

Nem tette.

Valóban lekötelezne Ön, ha a „Pester Lloyd“-ot e tévedésre ujból figyelmeztetné, lehet hogy egyik előfizetőjének figyelmeztetését valamivel több tekintetre méltatná, mint a „Magyar Ujság“ felszólitását méltatta.

A tévedés helyreigazitása engem sok kellemetlenségtől kiméihetne meg, mert ha egészen nem szüntetné is, legalább kevesbitené a hozzám özönlő kérdezősködéseket.

Hozassa meg Ön magának a „Magyar Ujság“ illető számát, ott fel fogja találni mindazt mit én Monsummanóról tudok s az ott felhozott tényeket bizonyosaknak tekintheti. Ön, mint leveléből látom, nem csuzban, hanem köszvényben szenved, s igy sajnálom, hogy az a csodás barlang tudomásom szerint önnek enyhitést talán, de gyökeres gyógyulást alig igérhet. Hanem én orvos nem vagyok, sok függ a helyes diagnositól, a köszvényt még orvosok is gyakran összetévesztik az artithnissel, pedig az nem egy természetü, nem egy eredetü baj, amannak fészke a vérben van, emez meghülésből ered legtöbbnyire, s a monsummanói barlang nagyon hatályos minden meghülési bajokban.

Közölje Ön baját a monsummanói gyógyintézet igazgatóorvosával, kinek nevét és czimét a „Magyar Ujság“ illető számában feltalálandja.

Ohajtom, hogy annak, mint illetékes birónak válasza Önnek több reményt adjon, mint az én avatlan véleményem adhatott.

Fogadja Ön szives üdvözletemet.

Turin, april 17-kén 1872.

Kossuth.

Nemzeti szinház. Pest, máj. 14. adatik „A fekete domino.“ Vig opera 3 felv. Scribe után orditotta Lengyel Dániel. Zenejét szerezte Aufer. Karmester: Erkel Gyula.

Ma este a **Nagy komlóban Bakonyi** dal társulatához ujonan szerződött tag Érczi Ferencz föllépteül adatik: „**Schneider Fáni**“ vagy **A piros szoknya három fodorral**. A szüneteket **Bunkó Feri** zenéje tölti be.

Az uj magyar daltársulat a „Beleznaykertben“ mindennap ujabb müsorozattal előadást tart és Nagy Jakab tilinkóművész mulattatja a közönséget. A szüneteket jó magyar népzene tölti be.

A „HON“ magántávsürgönyei.

Róma, május 13. A pápa ma több küldöttséget fogadott, melyek neki szerencsét kivántak születésnapja alkalmából. — Harcourt ma adta át visszahivó iratát. A pápa által holnap fog elfogadtatni Bourgoing, ki átnyujtandja meghitelező iratát.

Beru május 13. Az uj szövetségi alkotmányt á nép 9000 szótöbbséggel és a rendi tanács 13 szóval 9 ellene vetette.

Luzern, május 13. Az átvizsgált alkotmányt elvetettnek lehet tekinteni.

Madrid, május 13. A pénzügyminister a szombati ülésben előterjeszté az 1872—3-ki budgetet; a deficit valószinüleg 114 millió pesetára megy.

Madrid, május 13. A kormány ma a congressustól 40,000 ember fegyverre szólittatását fogja kivánni.

Berlin május 13. A birodalmi gyülés kérvényi bizottmányában kinyilatkozata a kormány képviselője, hogy a birodalmi kanczellár előterjesztést intézett a romániai kormányhoz, a zsidók üldözése miatt. Nyugot-Poroszország egyesitésének százéves ünnepén a marienburgi várban a király is részt veend.

Washington, május 13. Egy pótegyezmény elfogadása folytán a kiegyezés Anglia és Amerika közt valószinüvé lett, ennek következtében a két nemzet mindenike el fog állani a közvetett károk iránti felelősségtől.

Athene, május 13. Olga királyné és Vera nagyherczegnő Konstantinápolyból jöve, ma reggel ide érkeztek.

Bécs, május 14 (Kezdet) Hitelintézeti részvény 329.50. Magy. földhitelint. —.—. Angol-magyar —.—. Angol Ausztriai 312.50. Magy. hitelrészvény 297.75. Franco-magyar —.— Váltóbank —.—. Napoleond'or 902.—. Allamvaspálya —.—. Lombardok 198.20. Galicziai 200.80. **Tramway** —.—. Magy. sorsjegy —.— 1860-as —.—. 1864-es —.—.

Bécs, május 14 (Előbörze.) Hitelrészvények, 327.80. Magyar földhitelintézet 129.—. Angol-Magyar 108.50. Angol-Ausztriai 310.25. Magyar hitelrészvény 152.—. Franczia-magyar 107.50. Váltóbank 313.50. Napoleondor 903.—. Allamvasut 364.—. Lombardok 197.25. Galicziai —.—. Tramway 292.—. Magyar sorsjegyek 106.75. 1860-ik 102.50. 1864-iki 145.50 Magyar jutalomsorsjegy —.—. Hitelsorsjegy 185.50. Arany 541.— Frankfurt 95.30. Párisi hitel 44.65. Járadék 64.80. Ezüst 111.25 London 113.70. Török sorsjegyek 75.50.

Berlin, május 13. (Kezdet.) Galicziai —.— Lombardok 117.—. Ezüst-jöved. 63.3/8. 1860-as 91.7/8. Bécs 88.7/8. Romániai 53.—. Allamvasp. 214.—. Papir-jöved. 57.50. Hitelsorsj. 113.75. 1864-er 89.—. Hitelrészvény 195.—. Magyar sorsjegy 64.—.

Páris, máj. 13. (Zárlat.) 3% járadék 54.70. 4½% járadék 78.50 Olasz járad. 68.15. Credit mob. 437.— Lombard 440.—. Allamvas. 811.— Koronajószági záloglevelek. — Ausztriai kötvények —.— Uj kölcsön 87.70.

Frankfurt, máj. 13. (Kezdet.) Váltóárf. Bécsre —.—. Amerikai 1882-re 95.1/8. 1854-iki —.—. 1864-es —.—. Lombardok 205.75. Évjáruléki papir —.—. Osztr. bankrészv. —.—. Osztrák hitelrészvény 342.25. Osztr. államvasp. részvény 376.25. 1860-as 91.50. Ferencz-Józsefvasp. Galicziai 265.50. Evjáradék ezüst 63.75. Győr-Gráczi —.—.

Frankfurt, máj. 13 (Zárlat.) Váltóárfolyam 103.75. 1859-ik E metalliqes —. Uj ezüst kölcsön —.—. Nemzeti kölcsön —.—. Régi metalliques —.—. Uj adómentes kölcsön —.—. Amerikai 1882-re 95.5/8. Osztr. hitelrész 343.50. Ostr. állam. 377.50. 1864. sorsjegy. 158.—. 1864-ki —.—. 1860-k 91.5/8. Ferencz-József vasut —.—. Lombardok 206.50. Galicziai 264.50. Papirjáradék 57.75. ¡Ezüstjárad. 63.7/8. Osztr. bankrészvény 865.—. Magyar sorsjegyek —.—. Német-osztrák bank —.—. Győri —.—. Gömöri —.—.

Páris, május 13. Liszt 75.25.—, 75.50. 73.75. Répaolaj 87.75, 88.—, 89.50, 91.—, Lenolaj 94.50. 92.—. 91.—. Szesz 52.75. 54.25 55.25. Finomitott czukor 164.—.

Berlin, máj. 13 Buza 86—.85—, — 76¾, rozs 55—, 56¼, 54¾. Zab 48.— 47¼ Arpa helyben —.——. Olaj 24—, 23¼, 22¼. 23.⅛. Szesz 23.05 23.07 20.17.

Köln, máj. 13. Buza 728½, 8— Rozs 53—511—. Olaj 12.3/10. 11 17/10.

Stettin, máj. 13. Buza 65—.—84.—, 83.—, Rozs 51—.—54—. 55.—. Olaj 24.2/3. 23— Szesz 23⅙. 23¼.

Hamburg, május 13. Buza 163.—, 156.—. Rozs 107.—, 107.—. Olaj 23½, 23.—. Szesz —.—, 19.⅙, 19.⅛, 19.¾. 19⅝.

London, majus 13. Buza 191.02, árpa 63.45 zab 370.59.

Kivonat a „Bp. K.“-ből.

Árverések. Militis Alka 1354 frtra becsült knézi birtoka (Temes vm.) junius 8-án elárvereztetik. — Bartonik Gáspár 1119 frtra becsült csötörtöki (Pozsony vm.) birtoka julius 15-én elárvereztetik. — Neumann Hermann és Nagy József vitkai 3000 ftra becsült szeszgyára május 27. elárvereztetik. — Dercsényi István nagybégányi hagyatéka 800 holdas birtok május 24. elárvereztetik.

Hirdetmények. Greksa Ferencz és neje András Anna örökösei julius 1-ig a kalocsai törvényszéknél bejelentendők. — Lászlik Jánosné sz. Zsemlye Julianna örökösei a pozsonyi törvényszéknél junius 24-kéig bejelentendők.

Felelős szerkesztő: JÓKAI MÓR.

BÉCSI TŐZSDE

Május 13.

	Pénz	Áru
Államadósságok (100 frts.)		
Egység. papir k. maj.—nov. 5%	64 65	64 75
„ „ k. febr.—aug. 5%	64 65	64 75
„ ezüst k. jan.—jun. 5%	71 85	71 95
„ „ k. apr.—oct. 5%	71 70	71 80
Oszt. ért. viszafizetendő (2/4) 5%	— —	— —
1839-iki egész sorsjegy	329 50	330 50
„ „ egytőd „	328 —	329 —
1854-ki 250 frtos „ 4%	94 —	94 50
1860-ki 500 „ „ 5%	102 75	103 —
1860-ki 100 „ „ 5%	123 —	124 —
1864-ki 100 „ „	146 —	146 50
Államjószág záloglevél 120 frt.	117 75	118 25
Földtehermentesitési kötvény.		
Horvát-tótországi	— —	— —
Erdélyországi	79 50	79 80
Temesi banáti	79 25	80 —
Ugyanaz 1867. kisors.	78 75	79 25
Magyarországi	82 —	82 50
„ 1867-iki	80 —	80 50
Egyéb kölcsönök.		
Dunaszabályozási	97 —	97 50
M. vasuti kölcsön 120 o. é. ft. sz. 5%	109 75	110 25
Magyar jutalomkölcsön	105 50	106 —
„ szőlővaltsági 100 frtos	— —	— —
Török jut. 400 ft. 180 befiz.	74 60	74 90
Részvények.		
Angol-osztr. bank 200 frtos ez. 45%	310 —	310 50
Angol-magyarbank 200 frt. ez. 40%	108 —	109 —
Osztr. földhitelintéz. 200 frt. ez 40%	— —	— —
Keresk. és iparhitelintézet 160 frtos	327 80	328 —
Alt. m. biteliut. 200 frt. 40% befiz.	151 —	151 50
Triesti keresk. bank 500 frt.	— —	— —
Pesti keresk. bank 500 frt.	— —	— —
Alsó-auszt. lesszámitolóbank 500 frt	1000 —	1005 —
Franco-osztr. bank 200 frt. e. 30% bef.	137 75	138 25
„ magy. bank 200 frt. e. 40% bef.	105 50	106 —
Ipar és ker. generalb. 200 ft 30% bef.	— —	— —
Keresk. bank Bécsben 200 ft 60% bef.	— —	— —
Osztr. jelzálogbank 200 ft. 25% „	92 —	93 —
Osztr. nemzeti bank „ „	832 —	834 —
Osztr. egyesületi b. 200 ft. 40% „	127 25	127 75
Ált. forgalmi bank 200 ft. 60% „	201 —	201 50
Bécsi bankegyesület 200 ft. 40% „	296 —	298 —
Alf. fiumei (n.-várad-eszéki) 200 ft. e.	180 50	181 50
Cseh nyugati vasut 150 ft.	— —	— —
Cseh északi vasut 200 ft.	— —	— —
Osztr. Dunagőzh. társaság 500 ft. pp.	605 —	610 —
Erzsébet vasut 200 ft. pp.	249 —	249 50
„ linz-budveisi vasut 200 ft. e	212 25	212 75
„ „ „ 200 o. é. 164	— —	— —
Ferdinand északi vasut 1000 ft. pp.	2320 —	2325 —
Ferencz-József vasut 200 ft. e.	210 50	211 50
Pécs-barcsi vasuti 200 ft. e.	189 —	190 —
Galicz. Károly-Lajos vasut 200 ft. e.	253 —	253 50
Grátz-köflachi vasut 200 ft.	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut 200 ft.	186 50	187 50
Lemberg-czernov.-Jassyi v. 200 ft. e.	165 —	166 —
Triesti Lloyd 500 ft. pp.	465 —	470 —
Osztr. északnyugati vasut 200 ft. e.	212 —	212 50
Pozsony-nagyszombati vasut I. kib.	— —	— —
„ „ „ II. kib.	— —	— —
Rudolf vasut 200 ft. e.	179 —	179 50
Erdélyi vasut 200 ft. e.	183 —	184 —
Államvasut 200 ft. p.	360 —	362 —
Sz.-fehérvár-györ-gráczi	— —	— —
Déli vasut 200 ft.	197 25	197 75
Déli ész.ném. összek. v. 200 ft. p.	183 50	184 50
Suez társaság 500 frank	— —	— —
Tiszai vasut 200 ft.	275 25	275 75
Pécsi tramvay	292 50	293 50
M. galicziai	167 —	168 —
Magy. észak-keleti vasut 200 frt. e.	165 50	166 50
Magy. nyugati 200 ft. e.	144 75	145 75
Magyar keleti vasut 200 ft. e.	— —	— —
Salgótarjáni kőszén 100 ft.	163 —	— —
Securitas v. bizt. 300 ft.	— —	— —
Első osztr.-magy. czukorgyár 200 ft.	— —	— —
Záloglevelek (100 frtos).		
Ált. osztr. földhitel 5%	103 60	103 80
„ „ „ 5%	88 75	89 —
Nemzeti bank 5% p. p.	— —	— —
„ „ 5%	92 60	92 75
Magyar földhitel int. 5½%	90 —	90 20
„ „ jövedékjegy 6%	— —	— —
„ keresk. bank	— —	— —
„ jelzálogbank 6%	86 50	87 —
Elsőbbségi kötvények. (100 frtos.)		
Alföld-fiumei 5% e. o. é.	93 80	94 —
Bátaszék Dombovár 200 ft. e. 5%	91 20	91 50
Cseh-északi pálya 5% e. o. é.	102 —	102 50
„ nyugati pálya 5% e. o. é.	92 25	92 75
„ „ „ 1869 5% e. o. é.	91 25	91 75
Egy. m. gőzhajózási 100 és 200 ft. 6%	— —	72 —
Dunagőzhajózási társ. 5% pp.	— —	— —
Erzsébet pálya 5% pp.	92 25	92 75
„ „ 5% e. o. é.	— —	— —
„ „ 1862 kib. 5% e. o. é.	91 50	92 —
„ „ 1870 kib. 5% e. o. é.	103 75	— —
Ferdinand északi vasut 5% pp.	91 25	91 75
„ „ „ 5% o. é.	85 50	86 —
„ „ „ 5% e. o. é.	103 75	104 —
Ferencz-József pálya 5% e. o. é.	101 40	101 75
Pécs-bárcsi 5% e. o. é.	93 75	94 —
Galicz. Károly-Lajos 5% e. o. é.	104 —	104 50
„ „ „ II. kib. 5% e. o. é.	102 —	102 50
Kassa-oderbergi	93 90	94 10
Lemb.-csernv.-jassyi I. kib. 5% e. o. é.	78 30	78 60
„ „ „ II. kib. 5% e. o. é.	89 50	— —
„ „ „ III. kib. 5% e. o. é.	83 —	83 25
Osztr. Lloyd 5% p. p.	— —	— —
Osztr. északi pálya 5% e. o. é.	101 50	101 75
Budapesti lánczhid 6% o. é.	— —	— —
Rudolf pálya 5% e. o. é.	96 50	97 —
„ „ 1869. kib. 5% e. o. é.	96 25	96 75
I. erdélyi vasut 5% e. o. é.	93 50	93 75
Allam vaspálya (500 ft. dbonként)	123 -	- - -
„ „ 1867. kib. (500 ft. db.)	— —	— —
Déli vaspálya (500 ft. db.)	114 —	114 50
„ „ 5% e. o. é.	95 25	95 45
„ „ 1870—74. 6% (500 f. db.)	— —	— —
„ „ 1875—76. 6% (500 f. db.)	— —	— —
„ „ 1877—78. 6% (500 f. db.)	— —	— —
Dél-északném. összek. 5% o. é.	78 —	79 —
„ „ „ 5% o. é.	98 —	98 25
Tiszai vasut 5% o. é.	— —	— —
Magy.-galicz. 200 ft. e. 5%	90 50	90 80
Magyar északkeleti 300 ft. 5%	89 70	89 90
Magyar keleti vasut 5% o. é.	81 50	82 —
Magy. nyugati 200 ft. 5%	— —	— —
Magánsorsjegyek.		
Keresk. hitelintézet 100 frt	185 50	186 50
Clary 40 frt pp.	37 75	38 25
Dunagőzhajózási 100 frt pp.	101 —	101 50
Keglevich 10 frt pp.	17 50	18 50
Budai 40 frt. o. é.	32 50	33 50
Palffy 40 frt. pp.	29 50	30 —
Rudolf alap 10 frt o. é.	15 —	15 50
Salm 40 frt. pp.	41 75	42 25
Szt.-Genois 30 frt. pp.	29 75	30 25
Stanislau városi 20 frt o. é.	25 50	26 —
Triesti 100 frt. pp.	119 —	120 —
„ 50 frt. o. é.	57 50	58 50
Waldstein 20 frt pp.	23 50	24 —
Windischgrätz 20 frt pp.	24 —	24 50
Váltók (8 hóra).		
Amsterdam 100 hol. frt 5%	94 30	94 40
Augsburg 100 d. n. frt. 4½%	95 20	95 30
Berlin 100 tallér 5%	— —	— —
Boroszló 100 tallér 5%	— —	— —
Brüssel 100 frt 2½%	— —	— —
Mainai Frankfurt 100 d. n. frt. 4%	95 40	95 50
Hamburg 100 markbanco 4%	83 80	84 —
London 10 font sterling 5%	113 65	113 75
Lyon 100 frank 2½%	— —	— —
Milano 100 uj lira 5%	— —	— —
Marseille 100 frank 2%	— —	— —
München d. n. frt. 4½%	— —	— —
Paris 100 frank 2½%	44 65	44 70
Sz.-Pétervár 100 rubel 6½%	— —	— —
Bucarest (31 nap lát ut.) 100 ol. piast.	— —	— —
Konstantin. „ „ 100 tö. „	— —	— —
Pénzek.		
Császári arany	5 41	5 42
„ „ teljes sulya	— —	— —
20 frankos arany	9 03	9 04
Orosz imperiál	— —	— —
Mária Terézia tallér	— —	— —
Egyesületi tallér e.	— —	— —

Gőzhajózás.

A cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási társaság.

A Dunán.

Bécs-Pozsony: naponkint 4 órakor d. u.

Bécs-Pest: naponkint 6 és fél órakor reggel.

Győrből Pestre naponkint reggeli 6½ órakor.

Uj-Szőny-, Esztergom-. Vácz- s Pest (